

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžso/66/2015
Identifikačné číslo spisu: 2014200338
Dátum vydania rozhodnutia: 07.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:2014200338.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Občianske združenie Pinus, Jašíkova 24, Bratislava - Ružinov proti žalovanému: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Senica, Vajanského 17, Senica, o preskúmanie rozhodnutí žalovaného č. 2014/38226/KR zo dňa 12.03.2014 a Č. z.: 2013/189886 - oznámenie č. 142/§60/2013/VAOTP SR - 3 zo dňa 29.11.2013, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/34/2014-58 zo dňa 07.04.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/34/2014-58 zo dňa 7. apríla 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 20S/34/2014-72 zo dňa 10. augusta 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 20S/34/2014-58 zo dňa 07.04.2015 zrušil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica číslo 2014/38226/KR zo dňa 12.03.2014 ako aj rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica Č. z.: 2013/189886 - oznámenie č. 142/§60/2013/VAOTP SR - 3 zo dňa 29.11.2013 podľa § 250j ods. 2 písm. d) a písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, v platnom znení (ďalej len „O. s. p.“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že požiadavka žalobcu na postup správneho orgánu podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a v rámci toho aj vydania rozhodnutia s náležitosťami upravenými v tomto zákone je legitímna, má oporu v ustanovení všeobecného procesného predpisu v § 1 citovaného zákona, ako aj v okolnostiach prípadu a v princípoch dobrej verejnej správy, ktoré ako súčasť princípov európskeho správneho práva sú uvedené v odporúčaní CM/Rec (2007) 7 Výboru ministrov o dobrej verejnej správe a medzi ktoré patrí okrem iného princíp viazanosti právom, princíp právnej istoty zahŕňajúci požiadavku na jasnosť, zrozumiteľnosť a predvídateľnosť právnych noriem ako aj postupu orgánov verejnej moci a princíp transparentnosti verejnej moci nedosiahnuteľnej bez garantovania konkrétnych procesných práv účastníka, vrátane práva na vydanie rozhodnutia a oznámenie rozhodnutia, jeho adekvátne odôvodnenie, informáciu o opravnom prostriedku a preskúmanie rozhodnutia.

Ako ďalej uviedol krajský súd v danom prípade, hoci „oznámenie“ žalovaného zo dňa 29.11.2013 a „vyjadrenie“ k odvolaniu zo dňa 12.03.2014 majú charakter rozhodnutia o práve žalobcu a podľa obsahu týchto písomností ich bolo potrebné považovať za rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a za rozhodnutie o odvolaní účastníka, tieto súčasne nespĺňajú náležitosti rozhodnutia vyžadované ustanovením § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. V danom prípade došlo zo strany správneho orgánu k procesnému pochybeniu v tom, že o odvolaní rozhodol, bez opory v zákone, opätovne prvostupňový správny orgán. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné ešte dodať, že aj keď zákon č. 5/2004 Z.z., ani Dohoda pre prípad nevyplatenia príspevku nestanovujú povinnosť vydať rozhodnutie, súd má za to, že jeho vydanie je logickým predpokladom pre to, aby sa žalobca v konaní mohol brániť proti postupu, z jeho pohľadu nezákonnému.

K otázke procesnej úpravy takéhoto konania a rozhodovania súd uvádza, že aj keď nie je dôvodné vyžadovať výslovnú aplikáciu úpravy zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní je nutné trvať na tom, aby vydané rozhodnutie obsahovalo náležitosti, ktoré sú podmienkou a predpokladom pre ďalší postup v konaní, logicky spočívajúci v možnosti podať opravný prostriedok, povinnosti druhostupňového orgánu vo veci rozhodnúť (ust. § 250l O.s.p. nezveruje rozhodovanie o opravnom prostriedku súdu a opravný prostriedok ani nie je zákonom vylúčený) a následnej možnosti domáhať sa súdneho prieskumu právoplatného rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/34/2014-58 zo dňa 07.04.2015 zrušil a žalobu v plnom rozsahu zamietol.

Podľa jeho názoru súd nesprávne posúdil otázku procesnej úpravy pri poskytovaní príspevku podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súd na jednej strane konštatuje, že „oznámenie“ žalovaného zo dňa 29.11.2013 a „vyjadrenie“ k odvolaniu zo dňa 12.03.2014 majú charakter rozhodnutia o práve žalobcu, podľa obsahu týchto písomností ich bolo potrebné považovať za rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a za rozhodnutie o odvolaní účastníka a nespĺňajú náležitosti rozhodnutia vyžadované ustanovením § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, tak na druhej strane k otázke procesnej úpravy tohto konania a rozhodovania uvádza, že nie je dôvodné vyžadovať výslovnú aplikáciu zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Podľa názoru žalovaného je preto nelogické, že ak v predmetnej veci nie je dôvod aplikovať správny poriadok, nemôže súd konštatovať, že „oznámenie“ zo dňa 29.11.2013 a „vyjadrenie“ k odvolaniu zo dňa 12.03.2014 nespĺňajú náležitosti rozhodnutia vyžadované ustanovením § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

Zákonodarca prijatím zákona č. 96/2013 Z.z., ktorým došlo k úprave § 13 ods. 1 v spojení s § 70 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov prejavil úmysel vyňať niektoré rozhodovacie procesy podľa zákona o službách zamestnanosti z uplatňovania správneho poriadku a to pozitívnym vymenovaním tých konaní, na ktoré sa správny poriadok má vzťahovať. Na postup poskytovania príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska nie je potrebné aplikovať správny poriadok.

Žalobca sa k podanému odvolaniu v stanovenej lehote nevyjadril.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. preskúmavajú sudy v správnom súdnictve na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, postupuje podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a ide o rozhodnutie, proti ktorému je

podanie odvolania prípustné (§ 202 O.s.p.) dospel jednomyseľne k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že žalobca sa v konaní domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutí vydaných žalovaným vo forme Oznámenia č. 142/§60/2013/VAOTP SR - 3 zo dňa Č. z.: 2013/189886 o poskytnutí príspevku zamestnávateľovi na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov podľa § 60 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti pre príjemcu Pinus, občianske združenie a Vyjadrenia k odvolaniu č. 2014/38226/KR zo dňa 12.03.2014.

V preskúmvanej veci bolo potrebné posúdiť otázku, či je možné považovať oznámenie a vyjadrenie k odvolaniu za rozhodnutie a či je možné ho súdne preskúmať. Pri posudzovaní tejto otázky vychádzal odvolací súd zo skutočnosti, že pojem „rozhodnutie“ je označením technickým a je potrebné k nemu pristupovať vždy z hľadiska jeho obsahu a nie formy. Nie je rozhodujúce, ako správny orgán svoj akt označil alebo či vec vybavil neformálnym prípisom (či formálne nedokonalým rozhodnutím, napr. bez odôvodnenia, či poučenia o opravnom prostriedku) v domnienke, že nie je jeho povinnosťou vydať rozhodnutie v určitej procesnej forme. Takýto akt môže byť tiež podrobený súdnemu prieskumu. (Bureš, Drápal, Mazanec, Občianský soudní řád, Komentář, 5. vydání, s. 1042).

V zmysle nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky i rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 354/08-50 zo dňa 22.01.2009, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽ/196/01 zo dňa 29.04.2002 a sp. zn. 10SŽd/36/2011 zo dňa 01.08.2012) môžu byť predmetom preskúmania súdom i rozhodnutia orgánov verejnej správy, ktoré nemajú formálne náležitosti, ak sa dotýkajú alebo ak sa môžu dotknúť práv a právom chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb. Súdna prax ustálila, že rozhodnutím správneho orgánu je každé rozhodnutie, ktorým sa zakladajú, menia, rušia alebo ktorým môžu byť priamo dotknuté práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb. Za spôsobilý predmet súdneho prieskumu sa považujú aj listy s charakterom rozhodnutia vydané príslušným orgánom verejnej správy.

Na tomto mieste dáva odvolací súd do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelým“ (pozorným, ostrážitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení, vrátane využitia možnosti podania opravných prostriedkov.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odvolací súd podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/34/2014-58 zo dňa 07.04.2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ustanovenia § 226 O. s. p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci. O trovách tohto odvolacieho konania teda v zmysle § 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. 1 O. s. p. rozhodne v novom konaní súd prvého stupňa.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.